

Bestuurlijke samenvatting

Jaarrekening 2019

Gemeenschappelijke Regeling OGZ Amstelland

Voorwoord

Jeugdgezondheidszorg (JGZ)

Gezondheidsbevordering,
Epidemiologie en
Beleidsadvisering

Milieu en Gezondheid

Hygiëne en Inspectie

Openbare Geestelijke
Gezondheidszorg (Vangnet)

Forensische Geneeskunde

Financiën

colofon

INHOUD

Voorwoord	4
Jeugdgezondheidszorg	5
Gezondheidsbevordering, epidemiologie en beleidsadvisering	10
Milieu en Gezondheid	11
Hygiëne en Inspectie	12
Openbare Geestelijke Gezondheidszorg (Vangnet)	13
Forensische Geneeskunde	15
Financiën	18
Colofon	19

Voorwoord

In de Gemeenschappelijke Regeling (GR) OGZ Amstelland hebben de gemeenten Aalsmeer, Amstelveen, Diemen, Ouder-Amstel en Uithoorn de taken in de openbare gezondheidszorg ondergebracht. In het kader van deze regeling, die in 2019 is geactualiseerd, voert de GGD Amsterdam-Amstelland haar taken in de regio Amstelland uit. De werkzaamheden zijn vastgelegd in productenboek 2018 en het Basispakket Jeugdgezondheidszorg (JGZ). Het Basispakket JGZ is in 2019 opnieuw vastgesteld. Het bestuur van de GR bestaat uit leden van de colleges van de deelnemende gemeenten:

Naam	Functie	Gemeente
De heer Marijn van Ballegooijen	Voorzitter	Amstelveen
Mevrouw Wilma Alink-Scheltema	Lid	Aalsmeer
De heer Jeroen Klaasse	Lid	Diemen
Mevrouw Barbara de Reijke	Lid	Ouder-Amstel
Mevrouw Ria Zijlstra	Lid	Uithoorn

Ook is in 2019 een evaluatie van de afspraken rond begroten en verantwoorden besproken en zijn afspraken hierover licht gewijzigd. Zo worden alle gezamenlijke kosten verdeeld naar de gemeenten op basis van inwoneraantallen.

De belangrijkste overige ontwikkelingen in 2019 kunt u per thema terugvinden in deze bestuurlijke samenvatting. Mocht u behoefte hebben aan verdieping op bepaalde onderwerpen, dan kunt u uiteraard de gehele jaarrekening raadplegen.

Jeugdgezondheidszorg

De afdeling Jeugdgezondheidszorg (JGZ) voert in alle gemeenten van de regio Amstelland werkzaamheden uit voor kinderen en ouders van prenataal – 9 maanden tot 18 jaar (en in MBO tot 23 jaar). Voor de 0-4 jarigen wordt er op de zes locaties van de JGZ gewerkt, maar vanaf 4 jaar wordt er zoveel mogelijk vanuit de scholen gewerkt om zo een goed bereik te hebben en verbinding met het onderwijs te maken.

JGZ werkt vanuit de visie dat alle kinderen het recht hebben om gezond, veilig en kansrijk op te groeien. Jeugdgezondheidszorgprofessionals (JGZ-professionals) dragen daaraan bij door problemen of risico's zo vroeg mogelijk te signaleren zodat actie kan worden ondernomen. Hierbij dient het concept van positieve gezondheid als uitgangspunt. Er wordt een beroep gedaan op veerkracht en zelfregie waarbij de klant, ouders en met name kinderen, centraal

staan. Waar nodig ondersteunt de JGZ ouders en kinderen hun veerkracht te vergroten. Een brede blik op gezondheid en een multidisciplinaire samenwerking met onze partners zoals de jeugdhulpverlening, de wijkteams en het onderwijs zijn cruciaal om werken aan positieve gezondheid vorm te geven. Immers, gezondheid en welbevinden zijn onlosmakelijk verbonden met participatie, zingeving en kwaliteit van leven.

Bereik kinderen

JGZ streeft naar een permanent hoog bereik van kinderen en hun ouders. Net als voorgaande jaren is de streefwaarde voor het bereik van 0- en 3-jarigen gesteld op 95% en voor 5-, 10-, 14- en 16-jarigen op 90%.

Aantal kinderen onder zorg	2016	2017	2018	2019
Aantal kinderen 0-4	8.068	7.963	8.001	7.869
Aantal kinderen PO	16.268	16.575	17.451	16.999
Aantal kinderen SBO en SVO	635	635	635	624
Aantal kinderen VO	9.960	10.018	9.445	9.354
Totaal aantal kinderen onder zorg	34.931	35.191	35.532	34.846

Locatie	0 jaar	3 jaar	5 jaar**	10 jaar**	14 jaar**	16 jaar**
Aalsmeer	100%	99%	98%	95%	95%	85%
Amstelveen Westwijk	100%	96%	93%	92%	93%	89%
Amstelveen Bourgondische Laan	98%	93%				
Diemen	99%	75%	97%	79%		
Duivendrecht*	98%	68%				
Ouderkerk a/d Amstel*	99%	99%	96%	89%		
Uithoorn	100%	97%	100%	94%	95%	93%
Totaal Amstelland	99%	93%	96%	91%	94%	89%

* Omdat Duivendrecht geen JGZ-locatie heeft, is op aanvraag van de gemeente Ouder-Amstel het bereik van 0- en 3-jarigen voor de plaatsen Duivendrecht en Ouderkerk a/d Amstel berekend op basis van de woonplaats (postcode) van het kind. Voor de andere gemeenten/plaatsen is het bereik berekend op basis van dossierlocatie.

** Bereik van 5-, 10-, 14- en 16-jarigen is berekend op basis van de begeleidende JGZ-locatie horende bij de schoollocatie van een leerling

Het gemiddeld bereik van 0-jarigen was 99,2%. Bij de 3-jarigen was dit 92,5%, wat wil zeggen dat 92% van de 3-jarigen op het reguliere moment is gezien. Omdat het moeilijk is om vacatures in te vullen, is in een deel van 2019 met een onvolledige bezetting gewerkt. In de werkzaamheden is voorrang gegeven aan de 0- en 1-jarigen. Hierdoor is op de locaties Bourgondische Laan en Diemen een aantal driejarigen later gezien, op inmiddels 4-jarige leeftijd. Deze vier jarigen worden niet in de automatisch gegenereerde bereikcijfers meegenomen. Dit zorgt voor een vertekend beeld van het bereik onder driejarigen (zie onderstaande tabel "Bereik conform reguliere planning"). Het werkelijke (totale) bereik ligt op 97%-99%. Omdat 92% van de driejarigen uit Duivendrecht op de locatie in Diemen onder zorg zijn, is ook daar het bereikpercentage vertekend. Ditzelfde geldt voor de bereikcijfers van 10-jarigen, die voor een deel pas op 11-jarige leeftijd is gezien

Indicatoren

Met het vaststellen van het nieuwe Basispakket Jeugdgezondheidszorg zijn ook een aantal nieuwe indicatoren vastgelegd.

Samen Starten

In het kader van Samen Starten voert een jeugdverpleegkundige een gesprek (consult) met ouders van nieuwgeboren kinderen. In dit gesprek komen onderwerpen als jeugd, relatie, financiën en huisvesting aan de orde. Het gesprek is ter ondersteuning van de ouders geeft de verpleegkundige de mogelijkheid om de gezinssituatie in kaart te brengen.

Samen Starten	2018		2019	
	consulten	bereik	consulten	bereik
Aalsmeer	278	97,5%	244	96,4%
Amstelveen	782	95,2%	787	94,7%
Diemen	297	92,8%	362	92%
Ouder-Amstel	81	100%	72	93,5%
Uithoorn	262	97%	248	93,2%
Totaal	1.700	95,6%	1.713	94,1%

Verwijzingen naar Vroeg- en Voorschoolse Educatie (VVE)

De jeugdgezondheidszorg verwijst kinderen in de leeftijd van 11 maanden tot 4 jaar door naar de Vroeg-

en Voorschoolse Educatie (VVE). De gehanteerde verwijscriteria verschillen per gemeente.

Indicering VVE	Aantal	%
Aalsmeer	39	2%
Amstelveen	110	3%
Diemen	89	8%
Ouder-Amstel	11	4%
Uithoorn	61	7%
Totaal	310	5%

Stevig Ouderschap

Stevig Ouderschap is een preventief programma ter ondersteuning van kwetsbare gezinnen daarmee grote(re) problemen te voorkomen. Onderstaande tabel geeft het aantal gezinnen dat in een jaar nieuw in zorg zijn.

Stevig Ouderschap	2018	2019
Aalsmeer	4	19
Amstelveen	23	18
Diemen	10	10
Ouder-Amstel	3	4
Uithoorn	11	8
Totaal	51	59

Ziekteverzuimbegeleiding Voortgezet Onderwijs

Bij twee weken aaneengesloten verzuim, of driemaal binnen zes weken wordt de leerling en ouder uitgenodigd voor een consult bij de Jeugdarts. Samen wordt de belastbaarheid van de leerling vastgesteld en er worden afspraken gemaakt. Met toestemming van leerling en ouders worden de afspraken gedeeld met school. Wanneer het ongeoorloofd verzuim betreft dan wordt er nauw samengewerkt met de leerplichtambtenaar en school om de leerling weer op gang te helpen.

Aantal ziekteverzuim-begeleiding	2018	2019
Aalsmeer	12	15
Amstelveen	173	139
Uithoorn	46	75
Totaal	231	229

Gezondheidsbevordering, Epidemiologie en Beleidsadvisering

De afdeling Epidemiologie, Gezondheidsbevordering en Zorginnovatie (EGZ) van de GGD meet onder andere de staat van de gezondheid van de bevolking in Amsterdam en de Amstelland gemeenten. De onderzoeksresultaten worden meegenomen in het gezondheidsbeleid en toegepast bij gezondheidsbevordering en zorginnovatie (tevens verzorgd door deze afdeling). Hierbij kan gedacht worden aan het bevorderen van een gezonde leefstijl, een gezonde school of een gezonde wijk.

Jeugdgezondheidsmonitor

In 2019 is de Jeugdgezondheidsmonitor gepubliceerd en zijn hierover met de Amstelland gemeenten gesprekken gevoerd en presentaties verzorgd voor verschillende partijen (o.a. raadsleden, lokale zorgverleners, welzijnsverwerkers).

Alle verzamelde gegevens zijn gepubliceerd op Gezondheid in Beeld (GIB), de interactieve website van de GGD Amsterdam. Op deze website bepaalt de bezoeker zelf welke informatie hij/zij wil zien. Na het kiezen van een informatiebron en onderwerp wordt de informatie op het scherm getoond in de vorm

van tabellen, kaarten, taartgrafieken, histogrammen en lijndiagrammen.

Gezondheidsbevordering

In het kader van gezondheidsbevordering voert de GGD het programma 'de Gezonde School' uit op scholen in het voortgezet onderwijs. Met 9 scholen voor voortgezet onderwijs in de Amstelland Gemeenten zijn Gezonde School gesprekken gevoerd, op basis van het Schoolgezondheidsprofiel. Onderwerpen die in dit kader aan de orde komen zijn welbevinden en sociale veiligheid, genotmiddelen, voeding, bewegen en sport, relaties en seksualiteit, mediawijsheid en slapen. Ook externe partijen als Trimbos, Brijder en MEE doen mee aan deze bijeenkomsten.

Alle gemeenten zijn ondersteund bij de anti-rook campagne 'Stoptober'. In Uithoorn zijn meerdere gesprekken geweest over statushouders en er is advies gegeven over de nota volksgezondheid. In Ouder- Amstel is deelgenomen aan de bijeenkomst psychische gezondheid. In Aalsmeer en Amstelveen is de GGD ook betrokken bij Valpreventie.

Milieu en Gezondheid

Het team Milieu en Gezondheid heeft gewerkt aan het voorkomen of verminderen van negatieve gezondheidseffecten en het bevorderen van positieve gezondheidseffecten als gevolg van milieufactoren bij mensen in het verzorgingsgebied. Het gaat daarbij om verschillende factoren zoals lucht, bodem, geluid, hitte, binnenmilieu, elektromagnetische velden, biologische factoren, chemische stoffen, loden waterleidingen en ziekteclusters. Er wordt onderscheid gemaakt tussen de volgende taken: signaleren van ongewenste situaties, voorlichting en risicocommunicatie, behandelen van meldingen van burgers en adviseren aan de gemeente.

In 2019 is verschillende malen geadviseerd over de relatie van gezondheid met ruimtelijke ordening en de vele activiteiten rondom de Omgevingswet. Daarnaast was er aandacht voor geluid, luchtkwaliteit in het algemeen, Schiphol en houtrook. Biomassacentrales en loden waterleidingen waren actuele onderwerpen waar het team zich mee bezig heeft gehouden.

Onderzoek Schiphol

De GGD Amsterdam is (net als de GGD Kennemerland) betrokken bij het meerjarige onderzoek naar de gezondheidseffecten van ultrafijn stof in de omgeving van Schiphol. Het onderzoek wordt uitgevoerd in opdracht van het RIVM, deels in de Amstelland gemeenten. Dit onderzoek wordt niet gefinancierd met geld vanuit deze gemeenten, maar omdat de resultaten voor Amstelland belangrijk zijn, wordt het wel genoemd in dit jaarverslag.

<https://www.rivm.nl/fijn-stof/ultrafijn-stof/onderzoek-gezondheidsrisicos-schiphol>

De GGD Amsterdam was mede-auteur van het onderzoek naar korte termijn gezondheidseffecten. Ook hebben we meegewerkt aan het opstellen van de Q&A's en zijn we aanwezig geweest op een druk bezochte informatie-avond voor gemeentes en omwonenden waar het RIVM de bevindingen van het onderzoek heeft toegelicht. De komende twee jaar zullen de lange termijn effecten van blootstelling aan ultrafijn stof worden onderzocht.

<https://www.rivm.nl/publicaties/onderzoek-naar-gezondheidseffecten-van-kortdurende-blootstelling-aan-ultrafijn-stof>

	Meldingen	Adviezen/Voorlichting	Totaal
Aalsmeer	3	5	8
Amstelveen	21	9	30
Ouder-Amstel	4	11	15
Uithoorn	4	5	9
Diemen	9	15	24
Totaal	41	45	86

Hygiëne en Inspectie

Het team Hygiëne en Inspectie heeft twee taken:

- Toezicht op kinderdagverblijven, buitenschoolse opvang, gastouderbureaus, gastouders, maatschappelijke ondersteuningsvoorzieningen (zoals dagbesteding, ambulante ondersteuning, hulp bij huishouden etc.) en tatoeage- en piercingstudio's.
- Advies in het kader van de Wet publieke gezondheid om de hygiëne en infectiepreventie bij diverse instellingen en collectieve voorzieningen te verbeteren.

Alle kinderdagverblijven, buitenschoolse opvang en gastouderbureaus zijn in 2019 jaarlijks geïnspecteerd. Van de gastouders is in 2019 77% geïnspecteerd. In 2018 was dit nog 10%. In 2019 heeft het ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid extra financiële middelen beschikbaar gesteld om het toezicht op de gastouderopvang te intensiveren. Deze intensivering bestond o.a. uit een thematisch onderzoek naar gastouders die bij meerdere gastouderbureaus zijn aangesloten, meer jaarlijkse onderzoeken (36) verder zijn er quick-scans (46) gedaan en zijn er onderzoeken binnen drie maanden na registratie (29) uitgevoerd. Ook is er uitgebreider gekeken naar de kwaliteit van het gastouderbureau.

In de Wet kinderopvang is het toezicht belegd bij de GGD en de handhaving bij de gemeente. Per 1 april 2019 is (landelijk) het

Herstelaanbod ingevoerd. Dit houdt in dat de toezichthouder in veel gevallen aan de houder van een kindercentrum of gastoudervoorziening aanbiedt om overtredingen binnen een kort tijdsbestek te herstellen. Indien dit het geval is, kan tijdrovende handhaving worden voorkomen. Mocht het herstel niet of niet voldoende zijn uitgevoerd, dan volgt alsnog handhaving door de gemeente

De tweede taak van het team Hygiëne & Inspectie in het kader van de Wet publieke gezondheid (Wpg) is in 2019 wederom actief opgepakt. Gemeenten zijn op basis van de (Wpg) verantwoordelijk voor de uitvoering van taken op het gebied van de publieke gezondheidszorg. Om de verspreiding van infectieziekten te beperken én te voorkomen, zijn maatregelen op het gebied van hygiëne en infectiepreventie (technische hygiënezorg) noodzakelijk (Wpg, art. 2, lid 2f).

De GR OGZ Amstelland heeft zowel in 2018 als in 2019 extra financiële middelen beschikbaar gesteld om een pilot Technische Hygiënezorg uit te voeren. De resultaten hiervan zijn met alle individuele gemeenten besproken en hebben geleid tot structurele investeringen voor technische hygiënezorg in de komende jaren. Het resultaat hiervan is dat elke gemeente in de toekomst een goed beeld heeft van de aanwezige collectieve voorzieningen én de risico's op het gebied van hygiëne en infectiepreventie per (type) voorziening. De GGD adviseert zo nodig aan de locaties om specifieke interventies uit te voeren om de hygiëne en infectiepreventie te verbeteren.

Openbare Geestelijke Gezondheidszorg (Vangnet)

De afdeling Vangnet MGGZ (Vangnet) houdt zich bezig met personen die zich in een sociaal maatschappelijke crisis bevinden. Het gaat hierbij om mensen met psychiatrische en/of psychosociale problematiek die hulp nodig hebben doordat zij overlast veroorzaken en/of hulpbehoevend zijn. De problematiek kan acuut zijn maar ook al lang bestaan. Deze OGGZ-cliënten mijden vaak zorg of hebben geen (adequate) hulpvraag. De reguliere hulpverlening kent de cliënt vaak niet, is de cliënt uit het oog verloren of is nog niet in staat een adequate behandeling te bieden. Intrinsiek aan het OGGZ-takenpakket is dat de interventies een hoog "crisis" gehalte hebben. Meestal gaat het om chronische problemen en komen cliënten meerdere malen in beeld.

Vangnet kent een 24-uurs crisisdienst. Hier komen meldingen binnen van de politie en van de gemeentelijke meldpunten Zorg en Overlast. Tijdens kantooruren (openingsuren van gemeentelijke meldpunten) zijn de hulpverleners van Vangnet alleen actief in de gemeenten Diemen, Ouder-Amstel en Uithoorn. Aalsmeer en Amstelveen handelen eigen meldingen af. Buiten kantooruren zijn de hulpverleners van Vangnet in alle regiogemeenten actief.

GGD Amsterdam verzorgt in de hele regio Amstelland het Hygiënisch Woningtoezicht. Als bij vervuilde of verrommelde woningen sprake is van gevaar voor de omgeving of gevaar voor de publieke gezondheid kunnen ambtenaren van het Hygiënisch Woningtoezicht op basis van de Woningwet en de Omgevingswet ingrijpen. In het ergste geval leidt dit tot ontruiming van woningen.

Het aantal crisismeldingen in 2018 is ten opzichte van 2017 gedaald. Mogelijke oorzaken hiervan kunnen zijn o.a. de directe lijn tussen de politie en de spoedeisende psychiatrie. Hierdoor is de inzet en betrokkenheid van de GGD minder noodzakelijk en mogelijk heeft de inzet van de lokale zorgnetwerken een preventieve invloed om crisissituaties terug te dringen en mogelijk te voorkomen.

Het aantal meldingen ondersteuning zorg en overlast (alleen DUO-gemeenten) vertoont een lichte daling in 2018, ten opzichte van 2016 en 2017. Deze afname heeft waarschijnlijk te maken met de lokale zorgnetwerken die meer werk tot zich nemen. De totale indicatoren zien er per product over heel 2018 als volgt uit:

Vangnet Amstelland	2016	2017	2018	2019
Crisisdienst	246	265	182	171
Zorg & Overlast	187	120	116	112
Hygiënisch Woningtoezicht	45	81	44	26
Totaal	478	466	342	309

Uitgesplitst naar de Amstelland-gemeenten ziet de verdeling er als volgt uit:

	Amstelveen	Aalsmeer	Diemen	Ouder-Amstel	Uithoorn	Totaal
Crisisdienst	68	5	30	11	57	171
Meldingen HWT	12	4	2	2	6	26
Ontruiming HWT	-	-	-	-	-	-
Wijk-GGD	3	1	46	18	44	112
Totaal	108	18	105	39	112	382

De ondersteuning van de gemeentelijke meldpunten Zorg en Overlast (tijdens kantooruren) is een plustak die alleen door de gemeenten Diemen, Ouder-Amstel en Uithoorn worden afgenomen. De meldpunten van Aalsmeer en Amstelveen hebben

ondersteuning van eigen hulpverleners. In vier gevallen is Vangnet tijdens kantooruren (i.e. buiten de crisisdienst) ingezet op meldingen uit Aalsmeer en Amstelveen. In 2018 was dit nog in 10 gevallen.

Forensische Geneeskunde

De afdeling Forensische Geneeskunde regelt de inzet van onafhankelijke artsen en verpleegkundigen bij medisch onderzoek van overledenen, en slachtoffers en daders van zedendelicten en geweld. Ook leveren zij medische zorg aan arrestanten op de politiebureaus in de regiogemeenten.

Het team forensisch artsen

De forensisch artsen werken op het grensgebied tussen justitie en zorg. Zij verrichten 24/7 medische forensische taken zoals lijkschouwingen, onderzoek van slachtoffers en daders van geweld en zedendelicten, en bloedafnames in het kader van de Wet Middelengebruik in verkeer en de Wet Middelengebruik bij geweldsdelicten. De artsen werken veelal in opdracht van politie en justitie.

Daarnaast worden de forensisch artsen gevraagd voor medisch advies en/of contraexpertise (second opinion) door de rechtbank en wordt er medische zorg verleend aan arrestanten.

Het team forensisch verpleegkundigen

De forensisch verpleegkundigen brengen 2x per dag op vaste tijden bij de cellen-

complexen van de politie alle voorkomende medische problemen in kaart, handelen deze af of dragen ze over aan de dienstdoende forensisch arts.

Daarnaast verzorgen de forensisch verpleegkundigen nazorg bij slachtoffers van zedendelicten. Dit houdt in dat de forensisch verpleegkundigen, nadat ze geassisteerd hebben bij het zedenonderzoek, de nazorg coördineren en het contact met het slachtoffer onderhouden gedurende de weken na het incident.

Sinds eind 2017 houden de forensisch verpleegkundigen een spreekuur voor slachtoffers van vrouwelijke genitale verminking (VGV) op de locatie OLVG West.

inzet Lijkschouw 2019

	Lijkschouw	Euthanasie
Aalsmeer	5	10
Amstelveen	59	31
Diemen	6	5
Ouder Amstel	0	5
Uithoorn	4	24
Totaal Amstelland	74	75

Financiën

Het financieel resultaat over 2019 bedraagt € 207.944 positief en is als volgt opgebouwd:

GR OZG Amstelland	Begroting 2019	Realisatie 2019	Afwijking 2019
Basistaken	5.770.933	5.587.839	183.093
Plustaken	43.245	70.327	-27.082
Bedrijfsvoering	1.128.657	1.098.906	29.752
reserves	15.113	15.113	0
Subtotaal lasten	6.551.967	6.298.549	253.418
Onttrekking reserve pilot Hygiëne	0	22.181	-22.181
Te verrekenen met GR gemeenten	6.957.947	6.750.004	207.944

Het positieve resultaat van € 207.944 vloeit terug naar de deelnemende gemeenten op basis van de afgesproken verdeelsleutel.

Eigen vermogen

De algemene reserve eind 2019 bedraagt € 660.530. Dit is 9,5 % van de omzet van de GR OGZ Amstelland.

Colofon

Dit is een uitgave van de Gemeenschappelijke Regeling OGZ Amstelland
April 2020.